

Beantwoording bestuursvraag

Registratienummer:
19.014140

Onderwerp	Rol van water bij verdwijnen vogelsoorten
Indiener	mw. T.O. Fierens Partij PvdA
Datum vraag	30 januari 2019
Datum antwoord	28 februari 2019
Bron	Bestuursvergadering
Portefeuillehouder	G.H. von Faber

Context

Mevrouw Fierens van de PvdA heeft in de VV van 30 januari 2019 de vraag herhaald die zij eerder tijdens de VV commissie BOD van 7 november 2018 stelde. De aanleiding van de vraag is een artikel in Volkskrant van 7 november 2018: "zeker tien vogelsoorten in Nederland staan op het punt van uitsterven door veranderend landschap".

Vraag

Wat is de rol die water speelt bij het verdwijnen van vogelsoorten in Nederland?

Antwoord

Wat is er aan de hand?

Vogelbescherming Nederland geeft aan dat in de afgelopen decennia veel vogelsoorten bedreigd en zelfs uitgestorven zijn. Zeker tien soorten staan op het punt uit Nederland te verdwijnen als geen maatregelen worden genomen. De tien soorten betreffen weidevogels, bosvogels, roofvogels, moerasvogels en watervogels.

Oorzaken van bedreiging van vogelsoorten

De oorzaak van de achteruitgang is de verandering van het boerenlandschap, de intensivering van de landbouw en het toegenomen gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen. Door het verwijderen van heggen zijn veel broedplaatsen verloren gegaan. Door het verdwijnen van kruidenrijk grasland is de beschikbaarheid van voedsel voor weidevogels afgenomen.

Ook het dempen van sloten en het verlagen van de grondwaterstand heeft een negatief effect gehad op met name weidevogels. Het is niet bekend in welke mate deze watergebonden oorzaken hebben bijgedragen aan het verdwijnen van vogelsoorten. Deze oorzaken met negatieve effecten op de vogels behoren grotendeels tot de verleden tijd. Het dempen van sloten moet tegenwoordig worden gecompenseerd door het graven van oppervlaktewater in de omgeving. Bij de herziening van peilbesluiten wordt de grondwaterstand voornamelijk gecorrigeerd ten opzichte van de opgetreden bodemdaling.

Watergebonden onderhoudsmaatregelen

Ingrepen in het boerenlandschap zijn net als het terugdringen van gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen nodig om de leefomgeving van vogels te verbeteren. Het creëren van bloemrijke stroken langs akkers en flauwe oevers langs sloten dragen daar aan bij. Gerichte maatregelen kunnen de situatie voor vogels verbeteren.

Het hoogheemraadschap werkt nauw met de agrarische sector samen om het gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen te reduceren om zo de waterkwaliteit te verbeteren. Langs de sloten worden teeltvrije stroken en bufferzones ingericht zodat afspoeling van deze stoffen wordt verminderd. Deze stroken hebben een natuurvriendelijk karakter wat de biodiversiteit bevordert. Daarnaast werkt met betrekking tot toename van de biodiversiteit het hoogheemraadschap met diverse partners samen aan de Green Deal Infranatuur en de Groene Cirkel Bijenlandschap. Ecologisch onderhoud en de nieuwe legger zorgen ervoor dat meer water- en oevervegetatie achterblijft. Al deze maatregelen hebben een positief neveneffect op de vogelstand.

Watergebonden inrichtingsmaatregelen

Uit het artikel van de Volkskrant blijkt dat de afgelopen jaren populaties watervogels en moerasvogels zich hebben hersteld. Dit herstel vindt bijvoorbeeld plaats waar landbouwgebied is omgezet naar natuur, waar waterberging wordt gecombineerd met natuurontwikkeling en waar vanwege de Kaderrichtlijn Water (KRW) langs diverse watergangen natuurvriendelijke flauwe oevers zijn aangelegd.